MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Nr. 6.
ROK XVIII

WARSZAWA
2 CZERWCA 1936

DZIENNIK URZĘDOWY

TREŚĆ:

CZĘŚĆ I — ZARZĄDZENIA:

CZĘŚĆ II — KOMUNIKATY:

CZĘŚĆ I.

51.

R. E. 56 repr/1

WSPÓŁPRACA URZĘDÓW ZAGRANICZNYCH R. P. Z MIEJSCOWYMI REPREZENTANTAMI POLSKICH FIRM EKSPORTOWYCH.

1. Staranie o usprawnienie i wzmożenie eksportu polskiego jest jednym z głównych obowiązków urzędów zagranicznych w dziedzinie pracy gospodarczej.

2. (1) Mając powyższe na uwadze urzędy zagraniczne powinny utrzymywać ścisłe i trwałe kontakty z pracującymi w ich okręgu reprezentantami firm polskich.

(2) Kontakty te służyć mają do zapoznania się z praktyczną pracą handlową reprezentantów firm polskich zagranicą, stanowiącą podstawę wymiany towarowej kraju urzędowania z Polską, jako też czynnego, możliwie wszechstronnego, wspomagania ich starań o zdobycie miejscowego rynku zbytu dla towarów pochodzenia polskiego.

(3) Punktem wyjścia dla tej współpracy jest przesłany urzędom zagranicznym ,,Spis reprezentacyj polskich firm eksportowych", opracowany przez Państwowy Instytut Eksportowy i uzupełniany w miarę potrzeby.

4. (1) Na podstawie spisu należy założyć i prowadzić kartotekę, obejmującą adresy reprezentantów, działających w okręgu danego urzędu.

(2) Obowiązek prowadzenia takiej kartoteki dotyczy wszystkich konsulatów etatowych, wydziałów konsularnych przy ambasadach i poselstwach, oraz konsulatów honorowych z przydzielonymi przez Ministerstwo pracownikami.

(3) W kartotece uwzględnieni być powinni zarówno reprezentanci, mający siedzibę w okręgu urzędu zagranicznego, niezależnie od zasięgu geograficznego ich działalności, jak również i reprezentanci, mający siedzibę gdzieindziej, których zasięg pracy obejmuje okręg danego urzędu zaigrencznego.

(4) W kartotece uwzględnione być powinny prócz redrezentantów także i reprezentowane przez nich firmy polskie; wskazane jest używanie dla firm macierzystych kartek odmiennego koloru, celem uzyskania należytej przejrzystości.

(5) Kartki kartoteki powinny być dość duże (mniejwięcej 15 × 20 cm), tak, aby można na nich notować wszelkie dane, dotyczące poszczególnych firm lub reprezentantów.

(6) Kartka dotycząca reprezentanta powinna zawierać nestępujące pozycje: a) nazwa i adres firmy reprezentującej, b) nazwa i adres firmy reprezentowanej, c) towary reprezentowane, d) krótka ocena kwalifkacyj sprawności firmy reprezentującej (na odwrocie kartki), e) numery aktiów archiwalnych, zawierających referencje o firmie i inne dane zasadnicze, dotyczące sprawy.

(7) Kartka dotycząca polskiej firmy eksportowej zawierać powinna poza nazwą i adresem tej firmy nazwę i adres firmy lub firm, reprzentujących ją w okręgu danego urzędu zagranicznego.

(8) Kartoteka ułożona być powinna w porządku alfabetycznym. Do kartoteki sporządzić należy skorowidz branżowy.

5. Informacjami o reprezentantach, mających siedzibę poza okręgiem danego urzędu, lecz pracujących na jego terenie, należy dzielić się z urzędem, w którego okręgu znajduje się siedziba reprezentanta. Wymiana obserwacyj powinna być dokonywana obustronnie przez wchodzące w grę urzędy zagraniczne.

6. (1) O reprezentacjach, objętych kartoteką, gromadzić należy szczegółowe informacje, które powinny być uzupełniane w miarę dokonywujących się zmian (powstanie nowej reprezentacji, zmiana reprezentanta, likwidacja reprezentacji i t. d.).

(2) Wszelkie nowe informacje i uzupełnienia w spisie lokalnym należy podawać niezwłocznie do wiadomości Państwowego Instytutu Eksportowego. P. I. E. ze swej strony powiadamiać będzie urzędy zagraniczne o wszelkich wiadomych mu zmianach, dotyczących reprezentantów, pracujących w okręgu danych urzędów.

(3) Odpisy pism, kierowanych w sprawach reprezentantów polskich firm eksportowych do P. I. E., należy przesyłać do Ministerstwa (R. E.).

7. (1) Materjał informacyjny, zawarty w kartotece urzędu, należy badać co pewien czas (przynajmniej raz na pół roku). O ile okaże się, że rozkład geograficzny reprezentacyj jest niewłaściwy, lub że niektóre branże reprezentowane są niedostatecznie, należy powiadomić o tem P. I. E., podając równocześnie odpowiednie wnioski.

(2) Badanie posiadanych materjałów informacyjnych, łącznie z bieżącem obserwowaniem pracy reprezentantów, uważać należy za podłoże do racjonalizowania i usprawniania prywatnego aparatu handlowego, pracującego dla polskiego eksportu na terenie zagranicznym.

8. Z reprezentantami firm polskich należy utrzymywać stały kontakt, przedewszystkiem osobisty, oparty na zasadzie pełnego zaufania wzajemnego, całkowitej objektywności w stosunku do ogółu reprezentantów, równorzędnego traktowania każdej poszczególnej polskiej firmy eksportowej, oraz bezwzględnego strzeżenia ich tajemnic handlowych.

9. (1) Urzędy zagraniczne powołane są do wykonywania pewnej kontroli nad działalnością reprezentantów firm polskich. Jeżeli okaże się, że reprezentant dobrany został niewłaściwie (brak kwalifikacyj handlowych, posiadanie reprezentacji towaru konkurencyjnego, niedostateczne kwalifikacje moralne. brak solidności kupieckiej i t. p.), należy wyczerpująco powiadomić o tem P. I. E. proponując, o ile możności, nowego reprezentanta.

(2) W przypadku, gdy obserwacja stosunków miejscowych wykaże, iż możliwe jest wprowadzenie na rynek towaru polskiego, nieposiadającego dotąd reprezentanta w okręgu urzędu, należy porozumieć się w P. I. E., przedstawiając konkretne możliwości handlowe, przy równoczesnem wskazaniu odpowiedniego kandydata.

(3) Przy przedstawianiu kandydatów na reprezentantów należy postępować ze szczególną ostrożnością i zebrać uprzednio wyczerpujące dane o solidności kupieckiej, kwalifikacjach fachowych, zdolnościach, sile finansowej, uprzedniej pracy i t. d. proponowanej firmy lub osoby.

10. Obserwacje czynione na podstawie kontaktów z reprezentantami firm polskich należy zużytkować w działalności sprawozdawczej.

11. Spis i kartotekę reprezentantów polskich firm eksportowych należy traktować ściśle poufnie, jedynie dla użytku wewnętrznego urzędu. W szczegól-

ności niedopuszczalne jest podawanie firmom polskim adresów firm zagranicznych już reprezentujących konkyrencyjne przedsiębiorstwa polskie.

12. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z.

Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie o współpracy urzędów zagranicznych z miejscowymi reprezentantami polskich firm eksportowych — Dz. Urz. M. S. Z. z 1934 r. Nr. 2, poz. 2.

E. III. 706/zas./11.

52.

POMOC PRAWNA W SPRAWACH CYWILNYCH.

Postanowienia ogólne.

1. Konwencja Haska z dnia 17 lipca 1905 r., dotycząca procedury cywilnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 126, poz. 735), do której w chwili obecnej należą oprócz Polski i W. M. Gdańska: Austrja, Belgja, Czechosłowacja, Danja, Estonja, Finlandja, Francja, Hiszpanja, Holandja, Jugosławja, Luksemburg, Łotwa, Niemcy, Norwegja, Portugalja, Rumunja, Szwajcarja, Szwecja, Węgry i Włochy, ustanawia w wielu kwestjach pewną zasadę lub zasadniczy tryb postępowania, zezwalając jednak jednocześnie każdemu z państw konwencyjnych na porozumienie się z innem państwem konwencyjnem co do uproszczenia we wzajemnych stosunkach zasady wypowiedzianej w Konwencji. Tak np. dla wniosków o doręczenie akt i przesyłanie pism rekwizycyjnych Konwencja ustanawia jako zasadę drogę konsularną, zarazem jednak przewiduje możliwość porozumienia się poszczególnych państw, do Konwencji należących, co do uproszczenia tego trybu, a mianowicie co do bezpośredniego komunikowania się władz sądowych między sobą (art. 1 ust. 4 i art. 9 ust. 4). Korzystając z takich postanowień Konwencji, Polska zawarła z szeregiem państw, z któremi obrót prawny jest specjalnie ożywiony, umowy dwustronne, wprowadzające bezpośrednie porozumiewanie się pomiędzy władzami sądowemi i regulujące bardziej szczegółowo przedmiot pomocy prawnej*); z resztą państw, należących do Konwencji Haskiej, Polska porozumiała się ostatnio w drodze wymiany not co do wprowadzenia uproszczeń przewidzianych w ramach samej Konwencji·

---

*) Tego rodzaju dwustronne umowy o pomocy prawnej Polska zawarła dotychczas z **Austrją** (umowa o wzajemnym obrocie prawnym z dnia 19 marca 1924 r. Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 84, poz. 467), z **Czechosłowacją** (umowa o obrocie prawnym z dnia 6 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. z r. 1926, Nr. 14 poz. 80), z **Jugosławją** (umowa o stosunkach prawnych obywateli obu stron z dnia 4 maja 1923 r. Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 2 poz. 16), z **Niemcami** (układ o obrocie prawnym z dnia 5 marca 1924 r. Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 36, poz. 217), i z **Rumunją** (umowa o pomocy prawnej i ochronie sądowej z dnia 19 grudnia 1929 r. Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 45, poz. 427).

W stosunkach z **W. M. Gdańskiem** obrót prawny jest uregulowany postanowieniami art. 45 do 70 umowy z dnia 25 października 1921 r. (zał. do Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 16, poz. poz. 129). Chociaż Konwencja Haska obowiązuje również w stosunku do tych państw, z któremi Polska zawarła amowy dwustronne, to w stosunku do nich stosowane są tylko bardziej szczegółowe i tryb pomocy prawnej bardziej upraszczające umowy dwustronne.

Stosunki pomocy prawnej pomiędzy **Polską** a **Francją**, która podpisała protokół przystąpienia, sporządzony w Hadze dnia 4 czerwca 1924 r. z zastrzeżeniem, że Konwencja nie będzie miała zastosowania w stosunkach Francji z państwami nowowstępującemi, regulują: Konwencja z dnia 30 grudnia 1925 r. o ochronie sądowej i prawie ubogich (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 63, poz. 493) oraz Konwencja z dn. 30 grudnia 1925 r. ,dotycząca przesyłania pism sądowych i rekwizycyjnych w sprawach cywilnych i hand'owych (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 27, poz. 210)

Doręczanie pism sądowych i pozasądowych.

Doręczenia sądowe (art. 1 — 5 Konw. Haskiej).

2. (1) Przyjmując jako zasadę, że wnioski o doręczenie będą przesyłane w drodze konsularnej (art. 1 ust. 1), Konwencja pozostawia porozumieniu państw oznaczenie władz, do których konsulowie wnioski te mają kierować. Jak długo władze te nie zostały w drodze porozumienia ustalone, zasadnicza droga konsularna praktycznie nie może być stosowana, a wnioski muszą być przesyłane w drodze dyplomatycznej. Drogę tę zresztą w myśl postanowień Konwencji państwa we wzajemnych stosunkach swych mogą sobie wogóle zastrzec. Z zastrzeżenia tego w stosunkach z Polską skorzystała jedynie Finlandja i Portugalja.

(2) W stosunkach z innemi państwami zachowana została droga konsularna, przyczem Polska wskazała jako władzę powołaną do przyjmowania zagranicznych wniosków o doręczenie — prezesów sądów okręgowych, w których okręgu znajduje się odbiorca pisma przeznaczonego do doręczenia. Inne państwa wyznaczyły poniżej wyszczególnione władze, którym konsulowie R. P. powinni przesyłać wnioski o doręczenie, pochodzące od sądów polskich:

B e l g j a — Prokuratorów Królewskich przy sądach I instancji, w których okręgu odbiorca pisma przeznaczonego do doręczenia posiada swe miejsce zamieszkania lub przebywa.

D a n j a — w Kopenhadze — Prezesa Trybunału Miejskiego (Praesidenten for Kobenhavus Byret), poza Kopenhagą — właściwy sąd, w którego okręgu doręczenie ma nastąpić.

E s t o n j a — Naczelników (Prezesów) sądów pokoju (Rahukogu) Tallina-Haapsa'u Rahukogu w Tallinnie, Rakvere-Paide Rahukogu w Rakvere, Tartu-Vöru Rahukogu w Tartu i Viljandi-Pärnu Rahukogu w Pärnu, zależnie od adresu pisma, które ma być doręczone.

H i s z p a n j a — Prezesów sądów II instancji (Presidentes de las audiencias territoriales), zależnie od tego, gdzie ma nastąpić doręczenie.

H o l a n d j a — Prokuratorów Królewskich przy Trybunałach sądowych, w których okręgu ma nastąpić doręczenie.

L u k s e m b u r g — Generalnego Prokuratora Państwa (Procureur Général d'Etat) lub Prokuratora Państwa (Procureur d'Etat) w Luksemburgu i w Diekirch, zależnie od tego, gdzie ma nastąpić doręczenie.

Ł o t w a — Ministerstwo Sprawiedliwości.

N o r w e g j a — Trybunały I instancji, zależnie od tego, gdzie ma nastąpić doręczenie. Trybunałami temi są bądź trybunały miejskie („byrett"), bądź trybunały kantonalne („heredsrett").

S z w a j c a r j a — Wydział Policji Związkowego Departamentu Sprawiedliwości i Policji w Bernie.

S z w e c j a — Gubernatorów prowincyj (Kungl. Maj. Befallningshavande), — w Sztokholmie Wysokiego Gubernatora Miasta (Overstatthallarämbetet), zależnie od tego, gdzie ma nastąpić doręczenie.

W ę g r y — Ministerstwo Sprawiedliwości.

W ł o c h y — Prokuratorów Królewskich przy Trybunałach, w których okręgu ma nastąpić doręczenie.

Inne sposoby doręczania (art. 6 Konwencji Haskiej).

3. (1) Poza normalnym sposobem doręczenia pism za pośrednictwem zagranicznych władz sądowych Konwencja Haska przewiduje możność uskutecznienia doręczeń w uproszczony trojaki sposób, przewidziany w art. 6. Te trzy sposoby doręczenia dopuszczalne są jednak tylko na podstawie porozumienia się poszczególnych państw, lub jeśli państwo, na którego terytorjum doręczenie ma nastąpić, temu się nie sprzeciwia. Sprzeciw taki nie może jednak nastąpić, gdy w przypadku przewidzianym w art. 6, pkt. 3 akt ma być doręczony bez użycia przymusu obywatelowi państwa wzywanego.

(2) Rząd Polski sprzeciwił się w stosunku do wszystkich państw, do Konwencji należących, doręczaniu akt bezpośrednio przez właściwych urzędników wykonawczych lub innych właściwych funkcjonarjuszów kraju, gdzie doręczenie ma nastąpić (art. 6, pkt. 2). Natomiast w wyniku porozumienia z poszczególnemi państwami doręczenie w sposób przewidziany w pkt 1 i pkt 3 art. 6, to jest przesyłanie akt osobom zainteresowanym, przebywającym zagranicą, bezpośrednio pocztą i doręczanie akt przez własnych przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych, zostały uznane za dopuszczalne w stosunkach Polski z Belgją, Estonją, Finlandją, Hiszpanją, Holandją, Luksemburgiem, Łotwą i Szwecją.

(3) W stosunkach z Danją i Norwegją za dopuszczalne zostały uznane doręczenia bezpośrednio pocztą do rąk adresatów, nie zaś doręczenia przez własnych przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych, z wyjątkiem doręczeń dla własnych obywateli.

(4) W stosunkach z Włochami nie jest dopuszczalne doręczenie pocztą, a natomiast dopuszczone jest doręczenie przez własnych przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych bez względu na obywatelstwo adresatów.

(5) W stosunkach z Portugalją, Szwajcarją i Węgrami nie jest dopuszczalne ani doręczanie pocztą, ani przez własnych przedstawicieli dyplomatycznych i konsularnych, o ile adresat nie jest obywatelem państwa wzywającego.

(6) Z uproszczonych sposobów doręczania sądy polskie korzystać będą tylko w przypadkach wyjątkowych, o ile ustawodawstwo polskie na to zezwala, a korzystanie z pomocy prawnej sądów zagranicznych natrafiałoby na trudności.

(7) Doręczanie pism sądowych osobom zamieszkałym zagranicą, o ile nie mają do nich zastosowania przepisy powyższe, oraz doręczanie osobom będącym w służbie dyplomatycznej państw obcych tudzież osobom u nich zamieszkałym, które przebywają w Polsce, reguluje Rozporządzenie Ministrów Sprawiedliwości i Spraw Zagranicznych z 29 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 118, poz. 974).

Rekwizycje sądowe.

4. (1) Jak dla doręczenia akt, tak i dla przesyłania pism rekwizycyjnych Konwencja Haska (art. 8—14) przewiduje również zasadniczo drogę konsularną. Państwa konwencyjne mogą się jednak sprzeciwić tej drodze i zażądać przesyłania rekwizycyj drogą dyplomatyczną. Z zastrzeżenia tego Państwo Polskie nie skorzystało, skorzystały z niego natomiast w stosunkach z Polską: B e l g j a i P o r t u g a l j a obustronnie t. zn. zarówno do rekwizycyj własnych jak i polskich; F i n l a n d j a i W ł o c h y jednostronnie t. zn. o tyle, że rekwizycje polskie muszą być przesyłane w drodze dyplomatycznej, natomiast swoje własne rekwizycje państwa te będą przesyłały w drodze konsularnej.

(2) W wykonaniu art. 9 Konwencji, który zastrzega państwom konwencyjnym wskazanie władzy, do której konsulowie mają przesyłać pisma rekwizycyjne, Polska wskazała jako władzę właściwą Ministerstwo Sprawiedliwości.

(3) Następujące państwa wskazały jako władze, którym konsulowie R. P. będą przesyłali pisma rekwizycyjne, nadesłane im przez sądy polskie:

D a n j a: w Kopenhadze — Ministerstwo Sprawiedliwości, poza Kopenhagą — właściwy sąd, w którego okręgu rekwizycja ma być wykonana.

E s t o n j a: Naczelników (Prezesów) sądów pokoju (Rahukogu): Tallina—Haapsalu Rahukogu w Tallinie, Rakvere-Paide Rahukogu w Rakvere, Tartu-Vöru Rahukogu w Tartu i Viljandi-Pärnu Rahukogu w Pärnu, zależnie od tego w okręgu którego z tych sądów ma być wykonana rekwizycja.

H i s z p a n j a: Prezesów sądów II instancji (Presidentes de las audiencias territoriales), zależnie od tego, gdzie czynność rekwizycyjna ma być wykonana.

H o l a n d j a: Sędziów pokoju, w których okręgu urzędowania rekwizycja ma być wykonana.

L u k s e m b u r g: Generalnego Prokuratora Państwa (Procureur Général d'Etat) lub Prokuratora Państwa (Procureur d'Etat) w Luksemburgu i w Diekirch, zależnie od tego, gdzie ma być wykonana czynność rekwizycyjna.

Ł o t w a: Ministerstwo Sprawiedliwości.

N o r w e g j a: Trybunały I instancji, w których okręgu ma być wykonana czynność rekwizycyjna. Trybunałami temi są bądź trybunały miejskie („byrett"), bądź trybunały kantonalne („heredsrett").

S z w a j c a r j a: Wydział Policji Związkowego Departamentu Sprawiedliwości i Policji w Bernie.

S z w e c j a: Trybunały I instancji, w których okręgu ma być wykonana czynność rekwizycyjna.

W ę g r y: Ministerstwo Sprawiedliwości.

(4) W stosunkach z wyżej wymienionemi państwami z któremi dla przesyłania rekwizycyj uzgodniona została droga konsularna, sądy polskie będą przesyłały pisma rekwizycyjne bezpośrednio do terytorjalnie właściwego konsulatu R. P. Gdyby sąd miał trudności w ustaleniu kompetencji terytorjalnej, prześle on rekwizycję do konsulatu w stolicy państwa, w którem rekwizycja ma być dokonana, lub w braku takowego do poselstwa R. P. W tych przypadkach urzędy te powinny niezwłocznie przekazać daną rekwizycję miejscowo właściwemu konsulatowi. Jeśliby wzywający sąd polski miał trudności w oznaczeniu władzy zagranicznej, powołanej do wykonania prośby o pomoc prawną, przytoczy on ten fakt w piśmie swem do urzędu konsularnego R. P., który powinien w takim przypadku odpowiednio uzupełnić adres.

Wykonalność orzeczeń o kosztach sądowych.

5. (1) W wyniku porozumienia, osiągniętego z poszczególnemi państwami konwencyjnemi w myśl art. 18 i 19 Konwencji Haskiej, wnioski o zaopatrzenie w tytuł wykonawczy zagranicznych orzeczeń o kosztach sądowych mogą być

przesyłane do wszystkich państw, z wyjątkiem Portugalji i Węgier, bądź drogą dyplomatyczną bądź bezpośrednio przez stronę do właściwej władzy danego państwa. W Portugalji i na Węgrzech wnioski o exequatur dla orzeczeń o kosztach, wydanych przez sądy polskie, muszą być przedstawiane w drodze dyplomatycznej.

(2) Droga konsularna dla przesyłania tego rodzaju wniosków nie jest dopuszczalna w stosunku do żadnego państwa.

(3) Wnioski o wykonalność orzeczeń o kosztach, nadsyłanych do konsulatów R. P., winny zatem być odstępowane właściwemu przedstawicielstwu dyplomatycznemu R. P.

Język.

6. (1) Zasadą Konwencji Haskiej jest, że pisma przeznaczone dla doręczenia (art. 3), pisma rekwizycyjne (art. 10), jak również wnioski o wykonalność orzeczeń o kosztach sądowych (art. 19 pkt. 3), powinny być sporządzone bądź w języku władzy wezwanej, bądź w języku, na który zgodziły się oba państwa zainteresowane, bądź też powinno być dołączone tłumaczenie na jeden z tych języków.

(2) Sporządzenie aktu, przeznaczonego dla doręczenia w języku państwa wezwanego względnie języku umownym lub dołączenie tłumaczenia na ten język, wymagane jest tylko w przypadku, gdy państwo wezwane żąda doręczenia z art. 3 Konwencji, t. zn. z zastosowaniem formy doręczenia przewidzianej przez ustawodawstwo miejsca doręczenia lub też w formie szczególnej. Tłumaczenie na obcy język jest natomiast zbyteczne, gdy władza państwa wzywającego zadawala się doręczeniem pisma stosownie do art. 2 Konwencji, to jest bez stosowania przymusu. O ile zatem urząd zagraniczny R. P. otrzyma od sądu polskiego pismo dla doręczenia, zredagowane w języku polskim i bez dołączonego tłumaczenia, powinien on w piśmie swem wystosowanem do właściwego sądu zaznaczyć, że chodzi o doręczenie stosownie do art. 2 Konwencji.

(3) W drodze porozumienia z poszczególnemi państwami język przyjęty dla doręczeń, rekwizycyj i wniosków o wykonalność orzeczeń o kosztach jest następujący:

Belgja	język państwa wezwanego (francuski i flamandzki)
Danja	język państwa wzywającego (państwo wezwane może jednak zarządzić sporządzenie tłumaczenia na swój język na koszt państwa wzywającego)
Estonja . . .	język francuski
Finlandja. . .	język państwa wezwanego (fiński i szwedzki)
Hiszpanja . .	język francuski
Holandja . . .	język francuski
Luksemburg .	język francuski
Łotwa	język państwa wzywającego (państwo wezwane może jednak żądać tłumaczenia na język własny lub francuski) Uwaga: dla rekwizycyj i wniosków — język francuski.
Norwegja . .	język francuski

Portugalja . . język francuski (państwo wezwane może w razie potrzeby zarządzić tłumaczenie na swój język na koszt państwa wzywającego)

Szwajcarja . . język państwa wezwanego (francuski i niemiecki w kantonie Tessin również i włoski)

Szwecja . . . język francuski. Uwaga: dla rekwizycyj i wniosków — język państwa wezwanego — szwedzki, norweski i duński.

Węgry . . . . język państwa wezwanego

Włochy . . . język francuski

(4) Ponieważ w myśl Konwencji (art. 3 ust. 2, art. 10 i art. 19 pkt. 3) przekłady powinny być uwierzytelnione przez dyplomatycznego lub konsularnego przedstawiciela państwa wzywającego albo przez zaprzysiężonego tłumacza państwa wezwanego, urzędy zagraniczne zaś będą otrzymywały od sądów polskich pisma wraz z gotowemi przekładami sporządzonemi przez tłumaczy przysięgłych w Polsce, należy każde *tłumaczenie przed przesłaniem aktu do właściwego sądu zaopatrzyć w klauzulę uwierzytelniającą,* używając formułki: „Vu au Consulat de Pologne à...” lub analogicznej w języku kraju urzędowania. Tego rodzaju uwierzytelnienie powinno nastąpić w każdym przypadku i niezależnie od okoliczności, czy dany konsul posiada upoważnienie do sporządzania tłumaczeń z art. 18 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. o organizacji konsulatów i o czynnościach konsulów (Dz. U.R.P. Nr. 103, poz. 944), czy nie, przyczem ani nie jest wymagane badanie treści samego dokumentu ani — gdy tłumaczenie pochodzi od tłumacza przysięgłego — badanie poprawności tłumaczenia.

Koszta pomocy prawnej.

7. (1) Wnioski o pomoc prawną wykonywane są zasadniczo bezpłatnie. Na żądanie państwa wezwanego państwo wzywające obowiązane jest jednak zwrócić państwu wezwanemu: a) wydatki spowodowane przez współdziałanie urzędnika wykonawczego albo przez zastosowanie szczególnej formy przy doręczeniu względnie wykonaniu rekwizycji (art. 7 i art. 16), b) odszkodowanie, zapłacone świadkom lub znawcom (art. 16), c) w stosunkach z Danją i z Portugalją przewidziany jest ponadto zwrot kosztów koniecznego tłumaczenia akt na język państwa wezwanego.

(2) W razie zażądania zwrotu kosztów na podstawie jednego z powyższych tytułów, urzędy zagraniczne R. P. prześlą otrzymany rachunek sądowi, od którego pochodził dany wniosek o pomoc prawną, a sąd lub Ministerstwo Sprawiedliwości prześle żądaną kwotę w podanej w rachunku walucie bezpośrednio właściwemu urzędowi zagranicznemu R. P.

Postanowienia końcowe.

8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednocześnie tracą moc obowiązującą: a) zarządzenie w sprawie przesyłania odezw o doręczenie i pism rekwizycyjnych Nr. K. II. 28271 (Dz. Urz. M. S. Z. z 1931 Nr. 16 poz. 94), b) instrukcja w sprawie wykonania Konwencji o procedurze cywilnej, podpisanej w Hadze dnia 17 lipca 1905 r. (Dz. Urz. M. S. Z. z r. 1932, Nr. 13, poz. 93).

53.

E. III. 694/zas./9/36.

DORĘCZANIE ZAGRANICĄ DECYZYJ POLSKICH WŁADZ ADMINISTRACYJNYCH.

1. Decyzje, jak również inne pisma władz administracyjnych krajowych, mogą być skierowane względnie doręczane za dowodem odbioru osobom, zamieszkałym zagranicą, bądź bezpośrednio pod ich adresem drogą pocztową lub telegraficzną, bądź też za pośrednictwem polskich urzędów konsularnych. W ostatnich przypadkach decyzje władz powinny być przesyłane urzędowi konsularnemu w formie oryginałów, adresowanych do stron i z podpisem władzy, urzędy konsularne zaś doręczają je stronom sposobem w danem państwie praktykowanem za dowodem doręczenia.

2. (1) W związku z trybem postępowania odwoławczego termin 14-dniowy będzie uważany za zachowany, jeżeli pismo odwoławcze, skierowane pisemnie wprost do władzy krajowej drogą pocztową lub telegraficzną, wpłynie do polskiego urzędu pocztowego, względnie, jeżeli skierowane za pośrednictwem urzędu konsularnego wpłynie do tegoż urzędu przed upływem tego terminu.

(2) Dowód doręczenia uskutecznionego przez urząd konsularny powinien być niezwłocznie przesłany władzy wydającej decyzję.

(3) W razie wniesienia przez stronę odwołania do urzędu konsularnego, urząd ten powinien niezwłocznie przesłać odwołanie zaopatrzone w datę jego wniesienia tej władzy administracyjnej w kraju, która wydała decyzję.

3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednoszeście tracą moc obowiązującą przepisy zawarte w komunikacie Nr. E. III. 706.1.1. (Dz. Urz. M. S. Z. z 1933 r. Nr. 13, poz. 115).

54.

E. III. 699/zas/8/36.

LEGALIZACJA DOKUMENTÓW STANU CYWILNEGO.

1. (1) Urzędy konsularne, legalizując dokumenty stanu cywilnego, powinny zwracać specjalną uwagę na to, w której części Polski mają one wywołać skutek prawny (wynika to najczęściej z podania) i w przypadkach, gdy są one przeznaczone do użytku władz b. zaboru rosyjskiego powinny stwierdzić poza właściwą legalizacją podpisu osoby urzędowej i pieczęci także i zgodność dokumentu z prawem miejscowem.

(2) Wobec tego, że ustawodawstwo obowiązujące na terenie b. zaboru austrjackiego i niemieckiego klauzuli tej nie wymaga, ale jej umieszczenie nie wpływa ujemnie na ważność aktu, urzędy konsularne mogą w przypadkach wątpliwych używać stampilki, stwierdzającej poza wiarogodnością podpisu i pieczęci urzędowej także zgodność aktu z prawem miejscowem, a to ze względu na skutki prawne, jakie ominięcie tej formułki pociągnąć może dla stron i ewentualnie dla Skarbu Państwa.

(3) Tej samej zasady trzymać się należy w przypadkach legalizowania pełnomocnictw generalnych.

2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednocześnie traci moc obowiązującą okólnik w sprawie legalizacji dokumentów stanu cywilnego (Dz. Urz. M. S. Z. z 1928 r., Nr. 4, poz. 35 i z 1929 r. Nr 8, poz. 66).

55.

E. III. 699/zas/9/36.

SPORZĄDZANIE I LEGALIZACJA DOKUMENTÓW, ODNOSZĄCYCH SIĘ DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH MAJĄTKOWYCH, DOKONYWANYCH PRZEZ OBYWATELI ZWIĄZKU SOCJALISTYCZNYCH REPUBLIK RAD.

1. W myśl § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 60, poz. 484) sądy, notarjusze i pisarze hipoteczni nie mogą sporządzać ani legalizować dokumentów, odnoszących się do czynności prawnych o charakterze majątkowym, dokonywanych przez obywatela Z. S. R. R., przed złożeniem przez osobę interesowaną zaświadczenia Ministerstwa Skarbu, że niema przeszkód do dokonania danej czynności prawnej.

2. Urzędy podległe Ministerstwu Spraw Zagranicznych również nie mogą takich dokumentów sporządzać ani legalizować, gdy chodzi o obywateli Z.S.R.R. poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Przed dokonaniem takich czynności powinny urzędy zagraniczne żądać od osób zainteresowanych przedstawienia wspomnianego zaświadczenia Ministerstwa Skarbu, stwierdzającego, że niema przeszkód do dokonania danej czynności prawnej.

3. (1) Ministerstwo Skarbu wprowadziło od powyższej zasady wyjątek, wyrażając zgodę na legalizację do dnia 31 grudnia 1936 r. pełnomocnictw, wydawanych przez obywateli Z. S. R. R., bez uprzedniego uzyskania każdorazowego zezwolenia Ministerstwa Skarbu. Pełnomocnictwa te dotyczą najczęściej zarządu lub rozporządzania majątkiem obywateli Z. S. R. R. położonym w Polsce.

(2) Klauzula legalizacyjna na tych pełnomocnictwach opiewa: ,,Na dokonanie niniejszej legalizacji uzyskana została zgoda Ministerstwa Skarbu R. P. z dnia 16 listopada 1935 r. Nr. D. I. 9410 L. 35. Wszelkie dalsze czynności prawne o charakterze majątkowym, dokonywane na mocy niniejszego pełnomocnictwa, wymagają uprzedniego zezwolenia Ministerstwa Skarbu, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 484).''

4. (1) Urzędy podległe powinny przesyłać Ministerstwu Skarbu, Departament Likwidacyjny, w odstępach miesięcznych lub kwartalnych — wykazy osób, których pełnomocnictwa zostały w danym okresie przez urząd zalegalizowane.

(2) Wykazy te powinny zawierać:

a) imię i nazwisko mocodawcy,

b) imię i nazwisko pełnomocnika,

c) miejsce położenia majątku,

d) zakres pełnomocnictwa (sprzedaż, zarządzanie majątkiem i t. p.).

5. Postanowienia niniejszego zarządzenia nie dotyczą spraw objętych §§ 3 i 4 powołanego powyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1930 r., jako wyłączonych z pod jego zastosowania.

6. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

a) zarządzenie K.II.28283 (Dz. Urz. M. S. Z. z 1931 r. Nr. 16, poz. 93),

b) zarządzenie K.II.4652-a Peł-Sow 1 (Dz. Urz. M. S. Z. z 1932 r. Nr. 4, poz. 19),

c) rozporządzenie E.III.699/zas/15/1 (Dz. Urz. M. S. Z. z 1936 r. Nr. 1, poz. 11).

56.

E. III. 707/zas./3.

ŚWIADECTWA ZDOLNOŚCI DO ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA.

1. Obywatele polscy, zamieszkali zagranicą i zamierzający tam wstąpić w związki małżeńskie, powinni, o ile władze odnośnego państwa wymagają stwierdzenia, w myśl ustaw krajowych, ich osobistej zdolności do zawarcia małżeństwa, zwracać się o wydanie odnośnego świadectwa do właściwego urzędu konsularnego.

2. Urząd konsularny zwraca się do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej o przeprowadzenie dochodzeń co do braku przeszkód do zawarcia małżeństwa w granicach wymogów ustawodawstwa miejscowego.

3. Wezwana powiatowa władza administracji ogólnej przeprowadza potrzebne dochodzenia i wynik jego przesyła urzędowi konsularnemu, który na podstawie i z powołaniem się na wynik dochodzenia, przeprowadzonego przez władzę krajową, wydaje stronie żądane świadectwo lub też odmawia jego wydania. Wzorem takiego świadectwa jest załącznik Nr. 1.

4. Postępowanie, wskazane w pkt. 3 ma zastosowanie także w tych przypadkach, w których prośba o wydanie świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa wpłynęła do władz krajowych z pominięciem urzędu konsularnego.

Świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa na terenie W. M. Gdańska.

5. Dla obywateli polskich, zamieszkałych na terenie W. M. Gdańska, stosownie do porozumienia z Senatem Gdańskim, świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa wystawiane są przez powiatowe władze administracji ogólnej i przesyłane przez te władze bezpośrednio Komisarzowi Generalnemu R. P. w Gdańsku.

Świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa w Rzeszy Niemieckiej.

6. Świadectwa, przeznaczone do użytku na obszarze Rzeszy Niemieckiej, podlegają legalizacji urzędu wojewódzkiego. W myśl bowiem art. 18/1 układu polsko-niemieckiego o obrocie prawnym (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 36, poz. 217), dokumenty, sporządzone lub legalizowane przez polską wyższą władzę administracyjną, t. j. w danym przypadku przez urząd wojewódzki, dla użycia na obszarze Rzeszy Niemieckiej, nie potrzebują dalszej legalizacji. Urząd Wojewódzki zalegalizowane przez się świadectwa przesyła bezpośrednio właściwemu konsulowi R. P. w Niemczech.

Świadectwa zdolności do zawarcia małżeństwa dla osób, które optowały na podstawie Traktatu Wersalskiego.

7. Dla osób, które nigdy na obszarze Rzeczypospolitej nie zamieszkiwały, a które na zasadzie art. 91 Traktatu Wersalskiego optowały na rzecz obywatelstwa polskiego, władzą powołaną do wystawiania świadectw zdolności do zawarcia małżeństwa jest Prezydent m. Poznania.

8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z., Jednocześnie traci moc obowiązującą:

a) okólnik w sprawie zdolności do zawarcia małżeństwa (Dz. Urz. M. S. Z. z 1928 r. Nr. 10, poz. 80 i z 1929 r. Nr. 4, poz. 27 i Nr. 6 poz. 47 — Zbiór Przepisów Kons. tekst 246);

b) okólnik M. S. Z. Nr. 24/30 z 19 kwietnia 1930 r. Nr. K.II. 23723 — Zb. Przep. Kons. tekst 364-a).

....

(nazwa urzędu)

Załącznik Nr. 1.

Nr...........

ŚWIADECTWO ZDOLNOŚCI DO ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA.

Konsulat Rzeczypospolitej Polskiej w.................. na podstawie wyniku dochodzenia, przeprowadzonego przez Starostwo (Komisarjat Rządu, Magistrat m. Lwowa, Krakowa) w......................, zaświadcza, że p.................. .... obywatel polski zamieszkały w.......... .... urodzony dnia.................. r......, syn.................... i.................. z.............. posiada w myśl ustaw polskich zdolność prawną do zawarcia małżeństwa.

Świadectwo niniejsze ważne jest na przeciąg sześciu miesięcy, licząc od dnia wystawienia.

(siedziba urzędu).....................

(data)..........................

(podpis)....................

(Pieczęć)

57.

E. III. 707/zas/4.

POWRÓT KOBIET, PODLEGAJĄCYCH PRAWU OBOWIĄZUJĄCEMU W B. KRÓLESTWIE KONGRESOWEM, DO NAZWISKA RODOWEGO PO ROZWIĄZANIU LUB UNIEWAŻNIENIU MAŁŻEŃSTWA.

1. (1) Połączone Izby Cywilne Sądu Najwyższego na posiedzeniu w dniu 18 kwietnia i 2 maja 1931 r. wydały na zasadzie art. 41 i 275 par. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 6 lutego 1928 r. o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 93) następującą opinję:

,,Pod rządem Kod. Cyw. Pol. z 1825 r. oraz Prawa o małżeństwie z 1836 r. w razie unieważnienia małżeństwa lub rozwodu, żonie wolno powrócić do swego nazwiska rodowego przez oświadczenie wobec władzy, powołanej w miejscu jej zamieszkania do prowadzenia ewidencji i kontroli ruchu ludności. Żonie uznanej za będącą w złej wierze lub za winną mąż może zabronić używania jego nazwiska i dochodzić tego swego prawa, w drodze powództwa sądowego. W razie rozłączenia co do stołu i łoża, żona zawsze nosi nadal nazwisko mężowskie''.

(2) Z opinji powyższej wynika, że:

a) powrót żony do jej nazwiska rodowego nie następuje sam przez się, lecz jako skutek deklaracji, złożonej przed władzą administracyjną, a opartej na wyroku rozwodowym lub małżeństwo unieważniającym — polskim lub uznanym w Polsce;

b) powrót żony do jej nazwiska rodowego na żądanie męża wymaga, poza wyrokiem rozwiązującym lub unieważniającym małżeństwo drugiego wyroku (sądu cywilnego), nakazującego żonie powrót do rodowego nazwiska lub zakazującego jej noszenie nazwiska mężowskiego.

2. (1) Zarówno deklaracja kobiety, której małżeństwo zostało rozwiązane lub unieważnione, o dobrowolnym powrocie do rodowego nazwiska, jak i oświadczenie męża, dotyczące przymusowego powrotu jego b. żony do jej nazwiska panieńskiego, powinny być złożone przed tą polską władzą administracyjną, która w miejscu zamieszkania kobiety prowadzi ewidencję i kontrolę ruchu ludności. Władzą tą w przypadku, gdy kobieta stale mieszka zagranicą, jest terytorjalnie właściwy urząd konsularny R. P.

(2) Deklaracja o powrocie do nazwiska rodowego powinna podawać zasadę, na której wniosek się opiera, t. j. a) wyrok rozwodowy lub unieważniający małżeństwo, albo b) wyrok nakazujący b. żonie powrót do rodowego nazwiska lub zakazujący jej noszenia nazwiska b. męża. Zgłaszający wniosek (b. małżonka lub b. małżonek) powinni przedłożyć urzędowi konsularnemu, wraz z odpowiedniem oświadczeniem na piśmie, uwierzytelniony odpis wyroku. Dokumenty te pozostają w aktach urzędu.

(3) Na podstawie tej deklaracji urząd konsularny wydaje osobie zainteresowanej odnośne zaświadczenie oraz prostuje w paszporcie kobiety jej nazwisko.

3. (1) Wyrok rozwiązujący małżeństwo, na którego podstawie kobieta może złożyć deklarację o powrocie do nazwiska rodowego, może być wydany przez sąd polski lub zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 581), przez sąd zagraniczny. O ile wyrok został wydany przez sąd zagraniczny, urząd konsularny powinien przed przyjęciem odnośnej deklaracji, przesłać go wraz z uwierzytelnionem tłomaczeniem na język polski do Ministerstwa Spraw Zagranicznych celem uzyskania opinji co do jego ważności w obliczu właściwego prawa polskiego.

(2) Co się tyczy wyroku, na zasadzie którego b. mąż wykonywa swe prawo zakazu noszenia przez b. żonę jego nazwiska, to wyrok ten, jako mający przedewszystkiem wywierać skutki prawne w Polsce, może być wydany jedynie przez sąd polski, a może ze swej strony być oparty na polskim lub zagranicznym wyroku rozwiązującym małżeństwo.

4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Nr. K. II. 5392 (fam. rozw. nazw/32 (Dz. Urz. M. S. Z. 1933 r., Nr. 2 z poz. 6).

58.

E. III. 715/zas/7.

NABYWANIE I UTRATA OBYWATELSTWA POLSKIEGO.

Postanowienia ogólne.

1. Urzędy konsularne R. P. nie są powołane do wydawania jakichkolwiek orzeczeń, powodujących nabycie lub utratę obywatelstwa Państwa Polskiego. Orzeczenia te zastrzeżone są wyłącznie władzom administracji ogólnej.

2. (1) Obywatelstwo polskie stwierdzają następujące dokumenty:

a) ważny paszport lub dowód osobisty dla obywateli polskich, wydany przez powiatową władzę administracji ogólnej,

b) ważny paszport normalny, wydany przez jeden z urzędów zagranicznych R. P.,

c) akt nadania obywatelstwa polskiego w myśl art. 14 rozporządzenia z dnia 7 czerwca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320),

d) akt uznania obywatelstwa polskiego, wydany na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7 z 1920 r. poz. 44),

e) poświadczenie obywatelstwa polskiego w myśl art. 11 rozporządzenia z 7 czerwca 1920 r., (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 320), a to niezależnie od daty wydania poświadczenia,

f) wyciąg z ksiąg ludności stałej względnie z ksiąg stanowych lub świadectwo przynależności, o ile dokumenty te są zaopatrzone przez władzę administracji ogólnej w klauzulę wyraźnie stwierdzającą obywatelstwo polskie,

g) poświadczenie opcyjne w myśl jednego z następujących przepisów:

rozporządzenie M. S. Wewn. i M. B. Dz. Pr. z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 358),

rozporządzenie M. S. Wewn. z dnia 11 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 375),

rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 10, poz. 58), oraz

rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutego 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 118),

h) ważna książeczka żeglarska, wystawiona obywatelowi polskiemu przez właściwe władze krajowe pod warunkiem, że jest w niej stwierdzone obywatelstwo polskie posiadacza.

(2) W razie wątpliwości co do autentyczności przedłożonego przez stronę dokumentu urząd konsularny przesyła odnośny dokument właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej w celu formalnego stwierdzenia obywatelstwa.

(3) Niezależnie od przedstawienia przez stronę jednego z wymienionych wyżej dokumentów, urzędy konsularne powinny badać, czy w danym przypadku nie nastąpiła utrata obywatelstwa polskiego przez stronę (wskutek zamążpójścia, objęcia służby publicznej lub wojskowej w państwie obcem, nabycia obywatelstwa obcego), w szczególności wówczas, gdy dokument pochodzi z lat dawniejszych lub gdy strona mieszka od dłuższego czasu poza granicami Polski.

3. W razie braku dokumentu stwierdzającego obywatelstwo polskie, urzędy konsularne powinny sprawę skierować do władz administracji ogólnej, o ile tego wymaga interes państwa, względnie pouczyć stronę, aby uzyskała sama bezpośrednio od władz administracji ogólnej w kraju decyzję co do jej obywatelstwa polskiego.

4. (1) W przypadkach, gdy o obywatelstwie polskiem pewnej osoby decyduje fakt przewidziany w ustawie z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego, wówczas urzędy konsularne przyjmują przez stwierdzenie tego faktu, że zaistniał stan prawny, który w myśl powyższej ustawy jest z nim związany, t. j. że dana osoba jest obywatelem polskim.

(2) Faktami, z któremi ustawa wiąże n a b y c i e o b y w a t e l s t w a polskiego, są:

a) urodzenie,

b) uprawnienie, uznanie, przysposobienie,

c) zamążpójście.

Nabycie obywatelstwa przez urodzenie.

5. (1) Dziecko ślubne obywatela polskiego oraz dziecko nieślubne obywatelki polskiej nabywa obywatelstwo polskie przez sam fakt urodzenia.

(2) Stwierdzenie w tych przypadkach obywatelstwa polskiego następuje na zasadzie przedłożonego dokumentu obywatelstwa polskiego ojca względnie matki i metryki urodzenia dziecka.

Nabycie obywatelstwa przez uprawnienie, uznanie lub przysposobienie.

6. (1) Stwierdzenie obywatelstwa polskiego nabytego przez uprawnienie, uznanie lub przysposobienie następuje na podstawie dokumentów obywatelstwa polskiego ojca lub matki, lub innej osoby uznającej lub przyspasabiającej, oraz aktu uprawnienia, uznania lub przysposobienia, zawierającego stwierdzenie, że dziecko w dniu sporządzenia tego aktu nie liczyło więcej niż 18 lat życia.

(2) W razie wątpliwości czy akta powyższe mają moc prawną na obszarze Polski w związku z postanowieniami art. 20—23 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 581) urząd konsularny powinien zasięgnąć opinji Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Nabycie obywatelstwa przez zamążpójście.

7. (1) Dowodem nabycia obywatelstwa polskiego przez cudzoziemkę poślubiającą obywatela polskiego jest dokument obywatelstwa polskiego męża i akt zawarcia małżeństwa, sporządzony zgodnie z art. 13 ustawy z dnia 2-go sierpnia 1926 r. o prawie właściwem dla stosunków prywatnych międzynarodowych.

(2) Ponieważ ustawa o obywatelstwie Państwa Polskiego postanawia, że cudzoziemka nabywa obywatelstwo polskie przez sam fakt zamążpójścia za obywatela polskiego, niezależnie czy posiada obywatelstwo państwa obcego, czy też jest bezpaństwową, ewentualne postanowienie ustawodawstwa państwa jej dotychczasowej przynależności państwowej, że nie traci lub może zachować ona swoje dotychczasowe obywatelstwo mimo zamążpójścia za obywatela państwa obcego, —jest w obliczu prawa polskiego bez znaczenia.

(3) W tego rodzaju przypadkach urzędy konsularne muszą traktować kobiety, żony obywateli polskich, jako obywatelki polskie, wystawiając im paszporty polskie, a odmawiając wizowania paszportów lub innych dokumentów wystawionych im przez władze państwa poprzedniej przynależności.

(4) Ustawodawstwo państwa, do którego jest przynależna kobieta poślubiająca obywatela polskiego, może przewidywać utratę przez nią obywatelstwa tego państwa, a z drugiej strony wprowadza możliwość odzyskania (w przeciwieństwie do zachowania) tegoż obywatelstwa przez złożenie przez nią po ślubie odpowiedniego oświadczenia. Postępując w myśl tych zasad cudzoziemka nabywa obywatelstwo polskie męża przez zawarcie małżeństwa, ale następnie je traci przez złożenie, w celu odzyskania swego dawnego obywatelstwa, przepisanej deklaracji. W takim przypadku należy ją uważać za cudzoziemkę, pomimo węzła małżeńskiego, łączącego ją z obywatelem polskim.

Nadanie obywatelstwa.

8. (1) W sprawach o nadanie obywatelstwa polskiego na zasadzie art. 8 i 9 ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego urzędy konsularne pośredniczą jedynie w przesyłaniu podań do właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej.

(2) Podanie powinno być podpisane własnoręcznie przez petenta lub przez jego prawnego zastępcę, o ile chodzi o osoby małoletnie lub ograniczone w zdolności do działań prawnych, oraz zawierać dokładne wyjaśnienie przyczyn, dla których czyni starania o uzyskanie obywatelstwa polskiego. Podanie osoby niepełnoletniej, która ukończyła lat 18, powinno być podpisane przez nią i zawierać również zgodę jej prawnego zastępcy na zmianę obywatelstwa.

(3) Do podania powinny być dołączone:

a) metryka urodzenia petenta, tudzież osób mających razem z nim uzyskać obywatelstwo polskie oraz metryka ślubu, o ile petent pozostaje w związku małżeńskim; w razie niemożności przedstawienia metryk z powodu zniszczenia odnośnych ksiąg lub w przypadku nieprzezwyciężonych trudności w ich wydobyciu, mętrykę zastąpić może inny dokument urzędowy, stwierdzający dane stanu osobowego;

b) zaświadczenie władzy tego państwa, którego petent jest obywatelem, że tak on, jak też osoby, mające razem z nim uzyskać obywatelstwo polskie, utracą swoje dotychczasowe obywatelstwo z chwilą nabycia obcego obywatelstwa, albo też pisemne stwierdzenie przez urząd konsularny R. P., że w myśl ustaw danego kraju zaświadczenie powyższe uzyskane być nie może, lub ewentualnie dowód, że petentowi nie przysługuje żadne obywatelstwo;

c) protokólarne oświadczenie petenta, szczegółowo wyjaśniające jego stosunki rodzinne, a mianowicie miejsce zamieszkania i zatrudnienia jego rodziców, czy jest żonaty i czy posiada dzieci ślubne, nieślubne lub przysposobione, gdzie (gmina, powiat, kraj) i jak długo od czasu swego urodzenia przebywał on sam oraz członkowie jego rodziny, czem się trudnił, czy nie pozostaje w stanie upadłości, jakie posiada obecnie środki utrzymania lub zarobkowania dla siebie i swojej rodziny, czy, kiedy i za jakie przestępstwa był karany i czy zachowaniem się swojem nie dał powodu do publicznego zgorszenia lub oburzenia.

W protokóle powinno być również stwierdzone, że petent włada językiem polskim, oraz że został powiadomiony o postanowieniach art. 16 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 1920 roku, iż akt nadania obywatelstwa polskiego, oraz wszelkie orzeczenia i poświadczenia dotyczące prawa obywatelstwa mogą być z urzędu unieważnione, jeżeli się okaże, że strona zainteresowana albo jej prawny zastępca świadomie przedstawili stan faktyczny niezgodnie z rzeczywistością.

(4) Urząd konsularny zaopatruje każde podanie w wyczerpująco umotywowany wniosek za lub przeciw nadaniu obywatelstwa, przyczem należy wypowiedzieć się co do możliwości, czy w razie przybycia do kraju petent nie stanie się ciężarem dobroczynności publicznej. W związku z tem urząd konsularny powinien zbadać wiarogodność zeznań i przedłożonych dokumentów.

(5) W razie śmierci petenta przed otrzymaniem aktu nadania obywatelstwa, należy zażądać złożenia oświadczenia od wdowy lub od zastępców prawnych pozostałych dzieci, o ile razem z petentem miały nabyć obywatelstwo, że złożonego podania nie wycofują.

(6) Przy złożeniu przez petenta podania o nadanie obywatelstwa polskiego należy pobrać opłatę konsularną od podania i poinformować go o obowiązującej opłacie stemplowej od aktu nadania. W razie prośby o zniżenie opłaty od aktu nadania należy zaopatrzyć prośbę o zniżenie opłaty swoją opinją, stosownie do stanu majątkowego petenta. Po otrzymaniu aktu nadania należy przed doręczeniem go petentowi pobrać opłatę stemplową w pełnej wysokości, o ile ·zniżka nie została przyznana.

Utrata obywatelstwa.

9. (1) Utrata obywatelstwa polskiego następuje z mocy samej ustawy przez fakt nabycia obywatelstwa obcego tylko przez te osoby, które nie podlegają powszechnemu obowiązkowi wojskowemu. Są to osoby płci męskiej w wieku ponad 17 lat, jeżeli uznane zostały za niezdolne do służby wojskowej (kat. E), następnie osoby płci męskiej w wieku powyżej lat 50, a jeżeli są oficerami w wieku powyżej 60, oraz osoby płci żeńskiej.

(2) Sposób nabycia obywatelstwa obcego przez powyższe osoby jest obojętny.

(3) Urzędy konsularne mają obowiązek przesyłać właściwej terytorjalnie wojewódzkiej władzy administracji ogólnej dowody nabycia przez obywatela polskiego obywatelstwa obcego w celu wydania formalnej decyzji o utracie obywatelstwa polskiego.

10. (1) Utrata obywatelstwa polskiego przez osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, t. j. przez osoby uznane za zdolne do służby czynnej, względnie obowiązane do służby w rezerwie lub pospolitem ruszenia (w wieku od lat 17—50 względnie 60, o ile są oficerami) następuje pod warunkiem uprzedniego zwolnienia od tego obowiązku.

(2) Uzyskanie zwolnienia odbywa się wedle art. 90 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz.U.R.P z 1933 r., Nr. 60 poz. 455) i 410 — 424 rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz. U. R. P. z 1934 r., Nr. 83 poz. 757).

11. (1) Sam fakt zamążpójścia obywatelki polskiej za obywatela obcego nie powoduje utraty obywatelstwa polskiego, jeżeli przez ten fakt w myśl ustawodawstwa państwa przynależności męża nie nabywa jego obywatelstwa. Kobieta w tego rodzaju przypadkach pozostaje nadal obywatelką polską.

(2) Wobec powyższego obywatelka polska, zawierająca ważny związek małżeński z obywatelem sowieckim, zachowuje nadal obywatelstwo polskie, gdyż —zgodnie z odnośnemi przepisami ustawodawstwa sowieckiego — przy zawarciu małżeństwa między osobą, posiadającą obywatelstwo sowieckie, a osobą, posiadającą obywatelstwo obce, każde z małżonków zachowuje swoje dotychczasowe obywatelstwo. Ustawodawstwo sowieckie przewiduje jednakże dla każdego z małżonków uproszczony sposób nabycia obywatelstwa drugiego małżonka. W praktyce zazwyczaj żona nabywa obywatelstwo męża w chwili zawarcia związku małżeńskiego, przez złożenie wobec urzędnika, dokonywującego formalności zarejestrowania małżeństwa, odnośnej deklaracji, która zostaje włączona do aktu o zawarciu małżeństwa i uzyskuje zatwierdzenie władzy administracyjnej.

Obywatelstwo dzieci zrodzonych ze związków małżeńskich sowiecko-polskich reguluje się w sposób następujący:

a) Dzieci z ważnego związku małżeńskiego obywatela polskiego z obywatelką sowiecką (która zresztą, jak zaznaczono wyżej, nabywa przez zamążpójście obywatelstwo polskie), posiadają obywatelstwo polskie.

b) Dzieci zrodzone z ważnego małżeństwa obywatelki polskiej z obywatelem sowieckim nie nabywają obywatelstwa polskiego mimo, że, jak zaznaczono wyżej, matka ich przez zamążpójście obywatelstwa polskiego nie utraciła.

(3) Podobnie w myśl ustawodawstwa Stanów Zjednoczonych Ameryki, cudzoziemka, która wyszła zamąż za obywatela St. Z. A., nie nabywa jeszcze przez sam fakt zamążpójścia obywatelstwa męża.

Ponieważ zatem, wedle ustawodawstwa tego państwa, zamążpójście nie jest uważane za tytuł nabycia obywatelstwa Stanów Zjednoczonych Ameryki, obywatelka polska zachowuje nadal obywatelstwo polskie ze wszystkiemi konsekwencjami prawnemi.

(4) Co się tyczy związków małżeńskich cudzoziemców lub cudzoziemek bezpaństwowych (emigrantów rosyjskich, posiadaczy t. zw. paszportów nansenowskich) z obywatelkami lub obywatelami polskimi, to zgodnie z przepisami o obywatelstwie:

a) obywatelka polska, poślubiająca cudzoziemca bezpaństwowego, zachowuje nadal swe obywatelstwo polskie; dzieci, z małżeństwa takiego zrodzone, muszą być uważane za bezpaństwowe, o ile się nie urodziły na terytorjum Polski, wskutek czego stałyby się obywatelami polskimi przez fakt urodzenia, wobec braku innego obywatelstwa;

b) cudzoziemka bezpaństwowa, poślubiająca obywatela polskiego, nabywa obywatelstwo polskie; dzieci z takiego małżeństwa posiadają oczywiście obywatelstwo polskie.

12. (1) Utrata obywatelstwa polskiego przez zamążpójście następuje tylko wówczas, gdy ślub zawarty został ważnie według prawa obowiązującego zagranicą i gdy nabycie obywatelstwa obcego nastąpiło według tegoż prawa; obojętnem jest czy ślub ten ważny jest w obliczu prawa polskiego i czy może on mieć skutki prawne w Polsce.

(2) Jeżeli urząd konsularny posiada podstawę do przypuszczeń, że małżeństwo jest nieważne w obliczu ustawodawstwa danego państwa i wskutek tego nabycie obywatelstwa obcego i utrata polskiego mogą być zakwestjonowane, sprawę należy przedłożyć do decyzji Ministerstwa Spraw Zagranicznych. (Np. ustawodawstwo danego państwa przewiduje ocenę zdolności do zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego małżonki, która w myśl tego prawa zdolności tej nie posiadałaby.).

Postanowienia końcowe.

13. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z. Jednocześnie tracą moc obowiązującą:

a) okólnik Nr. K. III. a. 6921 w sprawie obcego obywatelstwa żon obywateli polskich (Dz. Urz. M. S. Z. z 1927 r. Nr. 9, poz. 99 — Zb. Przep. Kons. tekst 255),

b) okólnik Nr. K. III. a. 3880 w sprawie obywatelstwa polek, żon obywateli amerykańskich (Zb. Przep. Kons. tekst 256),

c) okólnik Nr. K. II. a. 492 w sprawie obywatelstwa kobiet zamężnych i dzieci w małżeństwach polsko-sowieckich i małżeństwach z cudzoziemcami bezpaństwowymi (Dz. Urz. M. S. Z. z 1927 r. Nr. 2, poz. 20 — Zb. Przep. Kons. tekst 257),

d) okólnik Nr. K. III. a. 7360 w sprawie utraty obywatelstwa polskiego przez zamążpójście (Dz. Urz. M. S. Z. z 1928 r. Nr. 1 poz. 9 — Zb. Przep. Kons. tekst 258),

e) okólnik Nr. K. III. a. 573 w sprawie podań o nadanie obywatelstwa polskiego (Dz. Urz. M. S. Z. z 1927 r. Nr. 2, poz. 18 — Zb. Przep. Kons. tekst 266).

59.

E. III. 728/zas/3/36.

PASZPORTY KONSULARNE.

Postanowienia ogólne.

1. (1) Władzami właściwemi w sprawach paszportowych obywateli polskich poza granicami Polski są urzędy podległe M. S. Z.

(2) Miejscowo właściwy jest ten urząd, w którego okręgu osoba, starająca się o paszport, posiada miejsce stałego zamieszkania.

(3) Urząd zagraniczny miejscowo niewłaściwy może wystawić paszport tylko wyjątkowo, w razie konieczności pilnego wyjazdu, gdy udanie się do właściwej władzy jest szczególnie utrudnione lub spowodowałoby zwłokę, udaremniającą osiągnięcie celu podróży, a zawiadomiony o tem właściwy urząd nie sprzeciwi się wydaniu paszportu. W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, w których osiągnięcie powyższej zgody na czas nie byłoby możliwe, a pozatem istnieją wszystkie warunki wymagane do wystawienia paszportu i niema innych przeszkód, każdy urząd może samodzielnie wystawić paszport, powiadamiając o tem właściwy urząd. Okres ważności takiego paszportu winien być określony na najniezbędniejszy czas do osiągnięcia celu. Przedłużenie ważności takiego paszportu na okres normalny należy do miejscowo właściwego urzędu zagranicznego.

Wystawianie paszportów konsularnych.

2. (1) Paszporty konsularne wystawiane przez urzędy zagraniczne są dokumentami publicznemi, które: a) stwierdzają tożsamość osoby i jej obywatelstwo i b) uprawniają w terminie swej ważności do przekraczania granicy polskiej.

(2) Poza paszportami nie wolno urzędom zagranicznym wystawiać obywatelom polskim innych dowodów tożsamości. Zastrzeżenie to nie odnosi się do zaświadczeń nie mających charakteru dokumentów legitymacyjnych, a wydawanych w pewnym ściśle określonym celu, np. w celu zdjęcia sekwestru, poświadczenia o wniesieniu podania do urzędu zagranicznego o paszport polski i t. p. Cel ten musi być na takim dokumencie wyraźnie oznaczony.

(3) Paszporty mogą być: a) jednoosobowe, b) rodzinne, c) zbiorowe.

(4) W paszportach rodzinnych obok posiadacza mogą być dopisani: a) żona — w paszporcie męża, b) dzieci do lat 16 — w paszporcie ojca, matki lub osoby pełniącej opiekę.

Dzieci ponad lat 16, jak i dzieci nie mające ukończonych lat 16-tu, lecz nie odbywające podróży w towarzystwie ojca, matki lub osoby pełniącej opiekę — muszą posiadać paszporty jednoosobowe.

(5) Paszporty zbiorowe wystawiane są grupom składającym się conajmniej z 10 obywateli polskich, odbywających pod kierownictwem jednego z nich wspólną podróż z kraju siedziby do państw innych, pod warunkiem,

że każdy z uczestników grupy posiada ważny paszport konsularny, lub krajowy. Paszport zbiorowy nie może obejmować więcej niż 50 osób. Ważność paszportu zbiorowego nie może przekraczać 3 miesięcy i nie może być w żadnym przypadku przedłużona. Odpis paszportu zbiorowego należy przechowywać w aktach.

3. Paszporty wydawane przez urzędy zagraniczne mogą być albo normalne albo krótkoterminowe.

Paszporty normalne.

4. (1) Paszport normalny wydaje się osobom stale zamieszkałym zagranicą. Okres ważności takiego paszportu wynosi z reguły 3 lata. Ważność jego może być przedłużona na dalszy okres, przyczem łączny okres ważności nie może przekraczać 5 lat licząc od daty wystawienia paszportu.

(2) Dowodem stałego zamieszkania zagranicą jest stwierdzenie, że ośrodek egzystencji ekonomicznej leży nie w kraju, lecz poza granicami Polski. Osobę mającą źródło dochodów zarówno w kraju, jak i zagranicą, należy uważać za zamieszkałą zagranicą, jeżeli tam przeważnie przebywa. Dowodem stałego zamieszkania zagranicą mogą być również wydawane przez władze państwa obcego zezwolenia na stały pobyt w tem państwie (np. ,,Aufenthaltsbewilligung bis auf Wiederruf", ,,permis d'établissement", ,,permis de séjour", ,,carte d'identité", ,,Befreiungschein" i t. p.) Względem osób, które przybywają z kraju, należy zachować szczególną ostrożność przy ocenie powyższych dowodów.

(3) Stwierdzenie stałego miejsca zamieszkania zagranicą powinno nastąpić w razie wątpliwości również i przy przedłużeniu paszportu normalnego lub wydawaniu nowego paszportu.

(4) Kraje, na które paszport normalny jest ważny, oznacza się w rubryce na str. 4-ej paszportu w sposób następujący:

a) ,,Wszystkie kraje w Europie i poza Europą",

b) ,,Wszystkie kraje europejskie",

c) ,,Wszystkie kraje europejskie z wyjątkiem

....

d)————————————————————

(wymienić kraj na który paszport jest ważny).

Paszporty krótkoterminowe.

5. (1) Paszport krótkoterminowy wydaje się w zasadzie wyłącznie tylko na czas potrzebny na powrót do kraju, poczem traci on swoją ważność i nie może być przez żadne władze przedłużany. Paszporty te powinny być zaopatrzone w adnotację na stronicy 7 książeczki paszportowej, że ,,paszport niniejszy traci swą ważność po przyjeździe do Polski". W paszporcie krótkoterminowym skreśla się rubrykę na stronicy 4 co do krajów na które jest paszport ważny.

(2) Urząd zagraniczny odmówi wydania paszportu normalnego i wyda paszport krótkoterminowy:

a) gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż pobyt petenta zagranicą może zagrażać interesom Rzeczypospolitej;

b) osobom, mającym odbyć karę więzienia lub karę cięższą, orzeczoną przez Sądy Rzeczypospolitej Polskiej, oraz osobom ściganym w celu wykonania nakazu aresztowania, wydanego przez władzę sądową w postępowaniu o przestępstwo zagrożone więzieniem lub karą cięższą;

c) gdy petent wyjechał z Polski nielegalnie lub też zgłasza się z przeterminowanym paszportem wystawionym przez krajowe władze paszportowe, a w obu tych przypadkach nie udowodnił, że przeniósł swe miejsce zamieszkania z Polski zagranicę;

d) osobom przebywającym zagranicą, obowiązanym lub wezwanym do powrotu do kraju celem spełnienia obowiązku wojskowego, o ile nie usprawiedliwiły niestawiennictwa w myśl obowiązujących przepisów po terminie wyznaczonym na powrót i o ile nie zostały pozbawione obywatelstwa polskiego.

(3) Równocześnie z wydaniem tego rodzaju paszportu urząd zagraniczny powinien o tem zawiadomić właściwą władzę w kraju z podaniem motywów wystawienia paszportu krótkoterminowego.

Obywatelstwo polskie.

6. (1) Osoba ubiegająca się o paszport powinna udowodnić posiadanie obywatelstwa polskiego oraz, jeżeli chodzi o paszport normalny, faktyczne miejsce zamieszkania zagranicą w miejscowości należącej do danego okręgu konsularnego. Ponadto osoba ta powinna dołączyć do podania 2 jednakowe fotografje nie naklejone, w rozmiarach $4\frac{1}{2}\times6$ cm., przedstawiające dokładnie twarz bez nakrycia głowy i umożliwiające stwierdzenie tożsamości przedstawionej na niej osoby.

(2) Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu powinny ponadto udowodnić, czy i w jaki sposób zadość uczyniły temu obowiązkowi, oraz czy wykonały przepisy dotyczące wojskowego obowiązku meldunkowego zagranicą.

7. (1) Obywatelstwo polskie stwierdza urząd zagraniczny stosownie do postanowień o nabywaniu i utracie obywatelstwa polskiego.

(2) W razie braku dokumentu, stwierdzającego obywatelstwo polskie lub jakichkolwiek wątpliwości co do autentyczności lub prawidłowego wydania, lub co do tego, czy nie stracił on swej ważności wskutek utraty obywatelstwa polskiego, należy przesłać właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej kwestjonarjusz strony wraz z fotografją z prośbą o formalne stwierdzenie jej obywatelstwa. Za stwierdzenie obywatelstwa w związku z wydaniem paszportu nie pobiera się specjalnej opłaty konsularnej.

(3) Niezależnie od przedstawienia przez stronę dokumentu, stwierdzającego obywatelstwo polskie urząd zagraniczny powinien zbadać, czy w danym przypadku nie nastąpiła utrata obywatelstwa polskiego przez petenta.

Ograniczenia paszportowe w związku z powszechnym obowiązkiem wojskowym.

8. (1) Mężczyźni stale zamieszkali zagranicą w krajach europejskich, którzy zadośćuczynili obowiązkowi rejestracji w urzędzie konsularnym i korzystają z przesunięcia terminu stawienia się do poboru w kraju aż do odwołania, otrzymują paszporty normalne bez ograniczenia. W paszportach tych należy umieścić pouczenie w formie osobnej drukowanej kartki, że w razie udania się ich na obszar W. M. Gdańska lub powrotu do Polski na czas

dłuższy niż 6 miesięcy, powinni oni stawić się natychmiast po upływie 6 miesięcy do poboru w kraju na zasadach ogólnych.

(2) Mężczyźni, przebywający stale zagranicą w krajach pozaeuropejskich, jako nieposiadający obowiązku stawienia się do poboru w kraju, w czasie zamieszkiwania w tych krajach otrzymują paszporty normalne bez ograniczenia, o ile zadość uczynili obowiązkowi rejestracji i meldunku. W pouczeniu dla nich powinno być zaznaczone, że w razie przyjazdu na czas dłuższy niż 6 miesięcy do krajów europejskich, na obszar W. M. Gdańska, lub do Państwa Polskiego, stosują się do nich po upływie tego czasu pod względem obowiązku stawienia się do poboru te same przepisy, jakie obowiązują obywateli polskich, przebywających zagranicą w krajach europejskich.

(3) Mężczyźni, przebywający zagranicą czasowo, którzy podlegają obowiązkowi stawiennictwa na komisję poborową, a wyjechali z kraju legalnie i zgłosili przyjazd zagranicą w urzędzie konsularnym, mogą otrzymać paszporty konsularne z następującem ograniczeniem terminu ważności:

a) ci, którzy osiągnęli wiek poborowy a nie uzyskali przesunięcia terminu stawienia się na komisję poborową w kraju — do dnia 1 maja tego roku kalendarzowego, w którym ukończą 21 rok życia, a to w celu zgłoszenia się do właściwej komisji poborowej w kraju,

b) ci, którzy korzystają z odroczenia służby wojskowej na zasadzie art. 61 ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) — najdalej do dnia 1 lipca tego roku kalendarzowego w którym wygasa odroczenie.

c) ci, którzy otrzymali od urzędów konsularnych przesunięcie terminu stawienia się na komisję poborową w kraju — do dnia 1 maja tego roku kalendarzowego w którym wygasa przesunięcie.

(4) Osoby, uchylające się od poboru lub też od wcielenia do szeregów, mogą otrzymać paszporty tylko krótkoterminowe na powrót do Polski. To samo dotyczy poborowych, którzy zaniedbali obowiązku powrotu do kraju, z tem, że wyjątkowo w przypadku braku wyraźnego zamiaru uchylania się od poboru, osoby takie mogą otrzymać paszporty krótkoterminowe do najbliższego terminu poboru. O wydaniu paszportu w tych przypadkach urząd zagraniczny zawiadamia właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w kraju.

Przedłużanie paszportów konsularnych.

9. (1) Przedłużanie ważności paszportu konsularnego przeprowadza się na zasadach ustalonych wyżej w pkt. 4. Żaden paszport nie powinien być przedłużony, jeżeli od daty jego wystawienia upłynęło 5 lat. Po upływie tego okresu czasu powinien być stary paszport odebrany i nowy wystawiony. Jeżeli paszport przedłuża się przed wygaśnięciem jego ważności, nowy okres ważności liczy się od dnia wygaśnięcia poprzedniego okresu.

(2) Jeżeli zostaje przedłożony paszport konsularny po upływie dłuższego czasu od wygaśnięcia jego ważności, należy sprawdzić, czy dana osoba nie uzyskała w międzyczasie obywatelstwa obcego państwa. W celu stwierdzenia tej okoliczności należy zażądać od strony przedłożenia dokumentów meldunkowych państwa pobytu, w których podane jest obywatelstwo, względnie dokumentów wymienionych w pkt. 4, ust. 2; niemożność przedłożenia przez stronę tych ostatnich dokumentów uzasadnia domniemanie, że strona nabyła obywatelstwo państwa, w którem przebywa.

(3) Jeżeli paszport przedłuża się po wygaśnięciu jego ważności, to nowy okres ważności paszportu biegnie od dnia udzielenia przedłużenia; data upływu poprzedniego okresu ważności niema znaczenia wobec tego, że osoby zamieszkałe zagranicą nie są obowiązane do posiadania lub regularnego przedłużania paszportu.

(4) Celem zapobieżenia fałszowaniu paszportów należy o każdym przypadku przedłużenia ważności paszportu, wystawionego przez inny urząd zagraniczny, ten urząd zawiadomić. Analogicznie powinien urząd zagraniczny postąpić w przypadku wydania paszportu nowego na podstawie paszportu wystawionego przez inny urząd zagraniczny.

Unieważnienie paszportu.

10. Urząd zagraniczny, który wystawił paszport, powinien go unieważnić względnie spowodować jego unieważnienie, jeśli zajdą lub staną się wiadome okoliczności istniejące przed wystawieniem paszportu, lub też powstałe po jego wystawieniu, uzasadniające odmowę wydania tego paszportu. W tych przypadkach każdy inny urząd zagraniczny powinien zatrzymać tymczasowo paszport, zawiadamiając równocześnie właściwy urząd, do którego należy ostateczna decyzja.

Książeczki paszportowe.

11. (1) Treść i format książeczki paszportowej zostały ustalone rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z 14 kwietnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 548) jako wzór Nr. 1.

(2) Celem zapewnienia należytej kontroli zużycia książeczek paszportowych powinien urząd zagraniczny raz na miesiąc protokólarnie ustalić ilość i numery wydanych książeczek paszportowych, oraz ilość i numery książeczek paszportowych wydanych, ale unieważnionych z powodu błędnego wypełnienia lub innych okoliczności. Te ostatnie powinny być komisyjnie zniszczone.

Wypełnianie książeczek paszportowych.

12. (1) W każdym paszporcie konsularnym należy na stronicy 7 wymienić rodzaj przedstawionego dokumentu obywatelstwa, jego liczbę i datę oraz władzę wystawiającą.

(2) W przypadkach wystawienia paszportu na podstawie starego paszportu, należy wpisać do nowego numer i datę poprzedniego, wymienić urząd, który go wystawił, oraz dokument obywatelstwa, na podstawie którego wystawiony został paszport.

(3) W paszportach krótkoterminowych wydanych w drodze wyjątkowej na zasadzie pkt. 5 należy powołać ten punkt.

(4) Omawianą rubrykę zaopatrzyć należy w pieczęć urzędu zagranicznego.

13. (1) Tekst paszportu, jak i poczynionych w nim adnotacyj, powinien być wypełniony pismem wyraźnem, wykluczającem możność jakiejkolwiek omyłki. W szczególności na str. 1 imię i nazwisko właściciela paszportu należy wypisać pismem, naśladującem wielkie litery drukowane, przyczem nazwisko należy podkreślić. Wszystkie daty, określające termin ważności paszportu powinny być wypełnione jak następuje: dzień — cyframi, nazwa miesiąca — literami, pierwsze trzy cyfry roku — cyframi, ostatnia zaś literami.

(2) Poprawek w treści paszportu należy możliwie unikać; w przypadkach wyjątkowych, gdy taka poprawka okaże się konieczna, należy dokonać jej w sposób zupełnie czysty i wyraźny, tak by pozwalała ona na odczytanie pierwotnego tekstu (np. czerwonym atramentem). Każda poprawka musi być specjalnie zaopatrzona w okrągłą pieczęć urzędu zagranicznego i podpis upoważnionego urzędnika, aby nie było wątpliwości co do jej autentyczności.

Opłaty.

14. Oprócz opłaty paszportowej, w myśl rozporządzenia o taryfie opłat konsularnych, należy przy wystawianiu paszportu pobierać opłatę za książeczkę paszportową w wysokości zł. 2 — (dwa złote).

Zgłaszanie się stron.

15. (1) Osoba, ubiegająca się o paszport powinna w zasadzie zgłosić się osobiście w urzędzie zagranicznym, celem stwierdzenia tożsamości i zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, szczególnie, gdy chodzi o wydanie paszportu po raz pierwszy.

(2) Osoby, które z ważnych powodów, jak: choroba, wysokie koszty podróży, trudności zwolnienia się z pracy i t. p. nie zgłaszają się osobiście o paszport, powinny przesłać kwestjonarjusz paszportowy z rysopisem i fotografją poświadczoną, o ile możności, przez władze miejsca zamieszkania, oraz 3 kartki z własnoręcznym podpisem, z których jedną należy wkleić do paszportu, ostemplować okrągłą pieczęcią urzędu, pokrywającą równocześnie dolny brzeg fotografji.

Zaginięcie lub zniszczenie paszportu.

16. (1) Zamiast zaginionego lub zniszczonego paszportu może być wystawiony przez urząd zagraniczny, który wydał paszport pierwotny, nowy paszport przy zastosowaniu zwyczajnego postępowania.

(2) W powyższym przypadku należy ze stroną sporządzić protokół i przesłać go bezzwłocznie wraz z opisem dokumentu do Komendy Głównej Policji Państwowej Wydział IV Rej. Pościg.

Paszporty fałszywe.

17. W razie ujawnienia fałszywego paszportu lub dowodu obywatelstwa, należy bezzwłocznie podać dokładny opis dokumentu i bliższe szczegóły sprawy bezpośrednio do wiadomości Komendy Głównej Policji Państwowej, Wydział IV rejestracyjno-pościgowy w Warszawie. O powyższem należy równocześnie powiadomić wszystkie bezpośrednio zainteresowane władze paszportowe zagraniczne i krajowe, a w razie potrzeby i miejscowe władze bezpieczeństwa.

Paszporty krajowe.

18. (1) Paszport krajowy może być przedłużony przez urząd zagraniczny za pobraniem opłaty, za jaką został on wydany w kraju.

(2) W przypadkach obłożnej choroby, przerwy w komunikacji i t.p., uniemożliwiających powrót do Polski w terminie ważności paszportu krajowego, urząd zagraniczny może bez porozumienia się z właściwą władzą paszportową w Polsce samodzielnie, po pobraniu opłaty konsularnej, przedłużyć ważność paszportu na czas, jaki w danym razie okaże się konieczny. Gdy chodzi w tych przypadkach o członka wycieczki wpisanego do paszportu zbiorowego krajowego, należy wystawić mu paszport krótkoterminowy na powrót do kraju za opłatą konsularną.

Zmiany krajów podróży.

19. (1) Zmiany w określeniu krajów podróży, o ile przepisy specjalne nie stanowią inaczej, mogą być uskutecznione samodzielnie przez urzędy zagraniczne po stwierdzeniu, że posiadacz paszportu nie może bez własnej winy osiągnąć celu swej podróży w krajach oznaczonych w paszporcie. Zmiany te nie mogą jednak pociągnąć za sobą przedłużenia czasu ważności paszportu. Podlegają one opłatom jak za uzupełnienie paszportu konsularnego.

(2) Na podstawie zobowiązań zaciągniętych przez Polskę wobec niektórych państw zagranicznych, polskie władze administracji ogólnej wydają obywatelom polskim paszporty w celach turystycznych, uprawniające do pobytu wyłącznie w ściśle określonem państwie. Paszporty tego rodzaju (zw. kompensacyjnemi) nie mogą być w żadnym wypadku rozszerzane przez urzędy zagraniczne na kraje, na które nie opiewają, gdyż tego rodzaju rozszerzenie byłoby naruszeniem powyższego zobowiązania Polski.

Niema natomiast żadnej przeszkody, aby posiadacze tego rodzaju paszportów otrzymywali od władz państwa ich pobytu przepustki umożliwiające im wycieczki do państwa sąsiedniego i powrót stamtąd. W tych przypadkach mogą też urzędy zagraniczne przychodzić im z pomocą, o ile uważają to za stosowne.

Emigranci.

20. Osobom, które wyjechały z kraju za paszportami emigracyjnemi, można paszporty te przedłużać bezpłatnie na okres nieprzekraczający 5 lat od daty ich wystawienia. Po tym terminie należy wymieniać je na normalne paszporty konsularne.

Przedłużanie paszportów konsularnych przez władze krajowe.

21. (1) O ile niema wyraźnych dowodów, że osoby posiadające paszporty zagraniczne wystawione przez urząd zagraniczny przeniosły swe miejsce zamieszkania do Polski, powiatowa władza administracji ogólnej może przedłużać takie paszporty, jeżeli od upływu ich ważności nie upłynęło 6 miesięcy, na okres nieprzekraczający 6-ciu miesięcy, licząc od dnia udzielenia przedłużenia. Paszporty wystawione przez urzędy zagraniczne i zaopatrzone w adnotację, iż paszport traci swą ważność po powrocie do kraju, wogóle nie mogą być przedłużane.

(2) Jeżeli pobyt w Polsce posiadacza paszportu, wydanego przez urząd zagraniczny trwa więcej niż 6 miesięcy, krajowa władza paszportowa może przedłużyć paszport taki tylko po stwierdzeniu, iż dana osoba zachowała

nadal miejsce zamieszkania zagranicą. W razie wątpliwości co do miejsca zamieszkania, krajowa władza paszportowa powinna przed powzięciem decyzji porozumieć się w tej sprawie z urzędem zagranicznym na obszarze którego dana osoba posiadała swoje ostatnie miejsce zamieszkania.

(3) Osobie, która na podstawie przedłużonego przez krajowe władze paszportowe paszportu, wydanego przez urząd zagraniczny wyjechała zagranicę—a nie uzyskała następnie paszportu w jednym z urzędów zagranicznych, krajowa władza paszportowa będzie mogła ponownie przedłużyć taki paszport tylko na podstawie zaświadczenia urzędu zagranicznego ostatniego miejsca zamieszkania danej osoby zagranicą.

(4) O każdym przypadku przedłużenia lub odmowy przedłużenia paszportu przez władze krajowe, władze te powinny zawiadomić ten urząd zagraniczny, który paszport wystawił lub też ostatnio przedłużył.

(5) Powiatowe władze administracji ogólnej obowiązane są odebrać i unieważnić wszystkie wydane przez urzędy zagraniczne paszporty, zarówno normalne jak i krótkoterminowe, których posiadacze przyznają, iż przenieśli miejsce zamieszkania z zagranicy do kraju lub którym to udowodniono.

Postanowienia końcowe.

22. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym M. S. Z.

60.

E. III, 728/zas. 3/36.

PASZPORTY GDAŃSKIE.

Umowa polsko-gdańska z dnia 4 maja 1924 r. dotycząca wykonania art. 27 Umowy Warszawskiej z dnia 24 października 1921 r. uzupełniona dnia 5 sierpnia 1933 r.

1. Władze Wolnego Miasta są uprawnione do wystawiania i wydawania paszportów bezpośrednio swoim obywatelom wewnątrz kraju lub zagranicą jak również do przedłużania terminu ich ważności. Słowo „wystawienie" w związku z powyższem oznacza wypełnienie wszystkich formalności koniecznych do przygotowania ważnego paszportu.

2. Polski konsul lub przedstawiciel dyplomatyczny zagranicą może wystawić albo wydać gdański paszport gdańskiemu obywatelowi lub przedłużyć termin jego ważności, o ile petent przedstawi paszport jeszcze ważny lub taki, którego termin ważności ubiegł w przeciągu ostatnich trzech miesięcy albo też ważne świadectwo przynależności.

Ponieważ marynarze, obywatele gdańscy, ze względu na rodzaj swego zawodu, nieraz nie są w możności załatwienia niezbędnych formalności paszportowych w przeciągu ustalonego okresu trzech miesięcy od czasu upłynięcia terminu ważności posiadanego paszportu, termin ten przedłuża się w stosunku do nich do sześciu miesięcy.

Jeżeli z jakiego bądź powodu identyczność osoby nie jest dostatecznie stwierdzona, konsul polski albo przedstawiciel dyplomatyczny nie wystawi

paszportu, za wyjątkiem przewidzianym w paragrafie 5, dopóki nie będą przeprowadzone badania w Senacie za pośrednictwem polskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Gdańsku.

3. Polskie konsulaty i przedstawiciele dyplomatyczni zagranicą będą doręczać gdańskie paszporty wystawione przez władze Wolnego Miasta, w razie przesłania ich przez Wolne Miasto polskiemu przedstawicielowi dyplomatycznemu w Gdańsku z prośbą o doręczenie petentowi zagranicą.

4. W celu umożliwienia konsulatom polskim i przedstawicielom dyplomatycznym zagranicą wydawania paszportów obywatelom gdańskim, Wolne Miasto zaopatrzy polskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Gdańsku w potrzebną ilość numerowanych po porządku paszportów dla przesłania ich odnośnym konsulatom lub przedstawicielom dyplomatycznym wraz z kopją regulaminu dotyczącego wystawiania paszportów. Paszport będzie to zwyczajny gdański paszport ważny na dwa lata i mogący być przedłużonym na dodatkowy okres czasu dwóch lat. Ostemplowany wzór zwyczajnego paszportu dołączony jest do tej umowy.

Paszporty wydawane przez urzędy zagraniczne R. P. obywatelom gdańskim są wystawiane jedynie w języku niemieckim.

Nazwa urzędu wystawiającego paszport winna być w języku polskim umieszczona na str. 4-ej paszportu gdańskiego na miejscu ,,Polizei-Präsidium Landes-Passtelle''.

5. W wyjątkowych wypadkach pilności, tak jak nagła śmierć lub choroba krewnego, w których petent może w jakiejkolwiek formie wykazać swoje gdańskie obywatelstwo, gdański paszport ważny na trzy miesiące może być wydany przez polskiego konsularnego lub dyplomatycznego przedstawiciela. Takie paszporty nie mogą być przedłużane na dodatkowy lub następny okres czasu i w każdym wypadku Senat Wolnego Miasta musi być natychmiast powiadomiony za pośrednictwem polskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Gdańsku o wydaniu takiego paszportu wraz z numerem paszportu, fotografją i takiemi szczegółami, które umożliwią Senatowi sprawdzenie identyczności posiadacza. O ileby się okazało, że posiadacz takiego paszportu nie jest obywatelem gdańskim, polskie władze poczynią wszelkie potrzebne kroki w celu wycofania paszportu.

6. Senat Wolnego Miasta będzie zawiadamiany przez polskiego przedstawiciela dyplomatycznego możliwie rychło, a najpóźniej do końca miesiąca, w którym wystawienie nastąpiło, o wydaniu wszelkich paszportów przez polskie konsulaty i przedstawicielstwa dyplomatyczne zagranicą z podaniem numeru paszportu, odbitki fotografji i szczegółów co do osoby. Nienadające się do użytku, przedawnione, nieważne lub unieważnione paszporty będą zwrócone Wolnemu Miastu za pośrednictwem polskiego przedstawiciela dyplomatycznego w Gdańsku.

7. Opłaty za wystawienie i wydawanie paszportów przez polskich przedstawicieli zagranicą będą takie same, jak dla obywateli polskich i przypadają Skarbowi Polskiemu.

8. Obie strony umawiają się za zgodą Wysokiego Komisarza, że niniejszy układ wchodzi w miejsce decyzji Wysokiego Komisarza z dnia 28 stycznia 1924 r. w tej mierze, o ile chodzi o wydawanie paszportów obywatelom gdańskim.

Minister
(—) *J. Beck.*

Warszawa, dnia 2 czerwca 1936 r.

CZĘŚĆ II.

61.

B. Pers. 471/4/36.

ZMIANY PERSONALNE

W URZĘDZIE CENTRALNYM MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH I W URZĘDACH PODLEGŁYCH.

MIANOWANI DEKRETEM PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Orłowski Leon, radca ambasady w Ambasadzie R. P. w Londynie — posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym przy Rządzie Państwa Węgierskiego, z dniem 15 maja 1936 r.

Potocki Jerzy, ambasador R. P. przy Prezydencie Republiki Tureckiej — ambasadorem R. P. przy Prezydencie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, z dniem 15 maja 1936 r. z równoczesną nominacją na posła nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego R. P. przy Rządzie Republiki Kubańskiej.

Potworowski Gustaw, Radca w M. S. Z. — posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym R. P. przy Rządzie Królewsko-Szwedzkim, z dn. 15 maja 1936 r.

Sokolnicki Michał, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R.P. przy Rządzie Królewsko-Duńskim — ambasadorem R. P. przy Prezydencie Republiki Tureckiej, z dniem 1 czerwca 1936 r.

Starzewski Jan, radca w M. S. Z. — posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym R. P. przy Rządzie Królewsko-Duńskim, z dniem 1 czerwca 1936 r.

ODWOŁANI DEKRETEM PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

Łepkowski Stanisław, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. przy Rządzie Państwa Węgierskiego — do Urzędu Centralnego M. S. Z., z dniem 15 maja 1936 r.

Patek Stanisław, ambasador R.P. przy Prezydencie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej oraz poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. przy Rządzie Republiki Kubańskiej — do Urzędu Centralnego M. S. Z. z dniem 30 kwietnia 1936 r., z równoczesnem przeniesieniem w stan spoczynku.

MIANOWANI:

Jażdżewski Antoni, radca w M. S. Z. — radcą ambasady w Ambasadzie R. P. w Londynie z dniem 15 maja 1936 r.

Łapicki Michał, radca w M. S. Z. — kierownikiem Referatu Traktatowego w Wydziale Prawnym (P. V.), z dniem 1 maja 1936 r.

Potulicki Michał, radca w M. S. Z. — kierownikiem Referatu Prawno - Politycznego w Wydziale Prawnym (P. V.), z dniem 1 maja 1936 r.

Szwarcenberg Czerny Kazimierz, radca w M. S. Z. — kierownikiem Referatu Ogólno-Prawnego w Wydziale Prawnym (P. V.) z dn. 1 maja 1936 r.

Unrug Michał, prow. II sekretarz poselstwa — II sekretarzem poselstwa w Poselstwie R. P. w Sztokholmie, z dniem 1 czerwca 1936 r.

Zaleski Ksawery, radca w M. S. Z. — kierownikiem Referatu Dalekiego Wschodu w Wydziale Wschodnim (P. III.), z dniem 15 maja 1936 r.

PRZYDZIELENI:

Badyńska Janina, sekretarz administracyjny w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Czarniecka Wanda, prow. sekretarz administracyjny w M. S. Z.—do Wydziału Prawnego (P. V.), z dniem 1 maja 1936 r.

Dembiński Konrad, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—na stanowisko kierownika kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 18 kwietnia 1936 r.

Drouet Anna, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Englisch Zygfryd, referendarz w M. S. Z.—do dyspozycji Biura Personalnego, z dniem 15 maja 1936 r.

Gawinowa Janina, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Grabowska Helena, kierownik kancelarji w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia, z równoczesnem powierzeniem kierownictwa Hali Maszyn.

Helcman Jan, prow. referendarz w M. S. Z.—do Referatu Archiwalnego w Gabinecie Ministra (G. M. A.), z dniem 1 maja 1936 r.

Hulanicki Witold, prow. radca w M. S. Z. — do Referatu Propagandy w Wydziale Prasowym (P. VI.), z dniem 15 maja 1936 r.

Hulpowska Alina, sekretarz administracyjny w M. S. Z.—do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Komornicka Helena, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Krasowska Stefanja, podreferendarz w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Krzemieńska Walentyna, kierownik kancelarji w M. S. Z.—do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 23 kwietnia 1936 r.

Kudlińska Marja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Kurnicki Piotr, prow. referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Wschodniego (P. III.), z dniem 1 czerwca 1936 r.

Laskowska Amelja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z.—do Hali Maszyn Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Laskowska Janina, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Lehrowa Stefanja, sekretarz administracyjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego z dniem 1 maja 1936 r.

Łęcki Zdzisław, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Opieki Prawnej (E. III.), z dniem 1 czerwca 1936 r.

Miller Paweł, podreferendarz w M. S. Z. — do Departamentu Administracyjnego, z dniem 15 maja 1936 r.

Mosin Witold, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prawnego (P.V.) z dniem 1 maja 1936 r.

Ochocka Helena, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego z dniem 9 kwietnia 1936 r.

Ossowiczowa Wanda, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Hali Maszyn Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Broel-Platerówna Ludwika, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Połońska Marja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Hali Maszyn Departamentu Politycznego — z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Puciatówna Wanda, kierownik kancelarji w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Rudzka Ewa, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prawnego (P. V.) z dniem 1 maja 1936 r. — do Wydziału Prasowego (P. VI.), z dniem 15 maja 1936 r.

Schmidt Adam, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prasowego (P. VI.) z dniem 15 maja 1936 r.

Schneirówna Wanda, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Sekrecka Marja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Śmieszek Józef, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prawnego (P. V.) z dniem 1 czerwca 1936 r.

Śmigielska Marja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 27 kwietnia 1936 r.

Śniegocki Zygmunt, podreferendarz w M. S. Z. — do Biura Personalnego (Informacja) z dniem 22 kwietnia 1936 r.

Sośnicki Kazimierz, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prawnego (P. V.) — z dniem 15 maja 1936 r.

Synowiecki Adam, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Polaków Zagranicą (E. II.) z dniem 15 maja 1936 r.

Szubert Zbigniew, referendarz w M. S. Z. — do Wydziału Prawnego (P. V.) z dniem 1 maja 1936 r.

Szytkowa Helena, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Konsularnego, z dniem 28 kwietnia 1936 r.

Wagner Jan, radca w M. S. Z. — do Wydziału Polityki Emigracyjnej (E. I.) z dniem 15 maja 1936 r.

Wierciochowska Irena, kierownik kancelarji w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego.

Zarański Józef, radca w M. S. Z. — do Wydziału Prasowego (P. VI.) z dniem 15 maja 1936 r.

Zdanowicz Zbigniew, podreferendarz w M. S. Z. — do Biura Personalnego z dniem 21 kwietnia 1936 r.

Żmigrodzki Antoni, prow. radca w M. S. Z. — do Wydziału Wschodniego (P. III.) — z dniem 1 czerwca 1936 r.

Żochowska Gabrjela, kierownik kancelarji w M. S. Z. — do Kancelarji Departamentu Politycznego, z dniem 1 maja 1936 r.

Żórawska Marja, sekretarz administracyjny w M. S. Z. — do Hali Maszyn Departamentu Politycznego, z dniem 1 maja 1936 r.

UDZIELONO URLOPU BEZPŁATNEGO:

Hulpowskiej Alinie, sekretarzowi administracyjnemu w M. S. Z. — do dnia 30 czerwca 1937 r.

Imienińskiej Hannie, pomocnikowi kancelaryjnemu w M. S. Z. — do dnia 31 sierpnia 1937 r.

PRZEDŁUŻONO URLOP BEZPŁATNY:

Grzegorzewskiemu Stanisławowi, sekretarzowi administracyjnemu — do dnia 30 czerwca 1937 r.

Langrodowi Witoldowi, naczelnikowi wydziału w M. S. Z. — do dnia 30 kwietnia 1937 r.

Pieniężnemu Władysławowi, pomocnikowi kancelaryjnemu — do dnia 30 czerwca 1937 r.

Szteynówníe Zofji, sekretarzowi administracyjnemu — do dnia 30 czerwca 1937 r.

Szurównie Aleksandrze, pomocnikowi administracyjnemu — do dnia 30 czerwca 1936 r.

Zembrzuskiemu Władysławowi, sekretarzowi administracyjnemu — do dnia 31 maja 1937 r.

Kubickiej Oldze, pomocnikowi kancelaryjnemu — do dnia 31 lipca 1936 r.

ODWOŁANI Z URLOPU BEZPŁATNEGO:

Szurówna Aleksandra, pomocnik kancelaryjny — z dniem 30 czerwca 1936 r.

PRZENIESIENI W STAN NIECZYNNY:

Huzarski Roman, referendarz w M. S. Z. — z dniem 1 maja 1936 r.

Rosińska Marja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — z dniem 1 maja 1936 r.

Siemiątkowska Zofja, pomocnik kancelaryjny w M. S. Z. — z dniem 1 maja 1936 r.

PRZENIESIENI W STAN SPOCZYNKU:

Kotas Rudolf, pomocnik kancelaryjny w stanie nieczynnym — z dniem 31 maja 1936 r.

ZWOLNIENI ZE SŁUŻBY PAŃSTWOWEJ:

Czosnowski Leon, radca w M. S. Z. — zwolniony ze służby państwowej z dniem 30 kwietnia 1936 r. na własną prośbę.

Lubomirski Henryk, referendarz w M. S. Z. — zwolniony ze służby państwowej z dniem 30 kwietnia 1936 r. na własną prośbę.

Wierski Zygmunt, referendarz w M. S. Z. — zwolniony ze służby państwowej z dniem 31 maja 1936 r. na własną prośbę.

ZMIANY ZARZĄDZONE ROZPORZĄDZENIAMI INNYCH RESORTÓW:

Fyda Wojciech, płk. dypl. mianowany attaché wojskowym, morskim i lotniczym przy Ambasadzie R. P. w Paryżu oraz attaché wojskowym przy Poselstwie R. P. w Brukseli, z dniem 25 kwietnia 1936 r.

Szyndler Jan, kpt. przydzielony do attaché wojskowego przy Ambasadzie R. P. w Moskwie, z dniem 1 maja 1936 r.

62.

KSIĘGARNIA POLSKA W PARYŻU.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych komunikuje, że podległe urzędy zagraniczne powinny wszelkie zamówienia księgarskie na terenie Francji załatwiać w miarę możności za pośrednictwem Księgarni Polskiej w Paryżu (123 Bd St. Germain Paris VI).

Reorganizacja Księgarni, która nastąpiła w końcu ubiegłego roku, jak również wprowadzenie większych kapitałów obrotowych, umożliwi Księgarni rozwinięcie szerszej działalności i zaspokojenie wszelkich życzeń klienteli.

Dalszy normalny rozwój tej placówki, której działalność ma duże znaczenie dla ogólnej propagandy polskości i dla rozwoju czytelnictwa wśród wychodźtwa polskiego we Francji, w dużym stopniu zależeć będzie od poparcia, jakie jej będzie okazane.

Placówki zagraniczne powinny dołożyć wszelkich starań, by skupienia emigracyjne i organizacje polskie korzystały z usług tej Księgarni w jaknajszerszym zakresie.

w/z. Dyrektor Gabinetu Ministra
(—) *Seweryn Sokołowski*

Redakcja i Administracja
Sekretarjat Ministra Spraw Zagranicznych (S. M.) tel. wewn. 103.

Prenumerata roczna zł 8.—, cena numeru 75 gr.

Drukarnia Państwowa Nr 84027.